ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ

ສວນໝາກເຂືອ

(ສະບັບທົດລອງ)

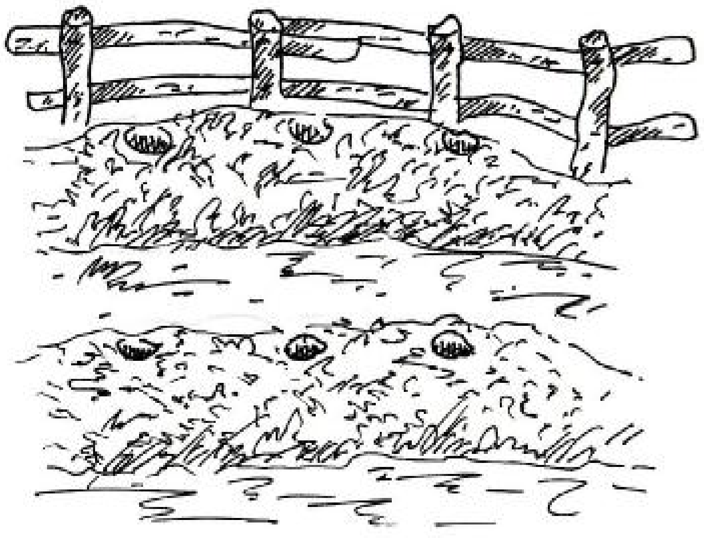

ຂຽນໂດຍ: ທ່ານ ພຸດທະວົງ ເພັດສະດີສັກ

ຂໍ້ມູນຈາກ: ບ້ານ ໂພນທອງ ເມືອງ ນາຊາຍທອງ

ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ

ປີ 2006

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ

ສວນໝາກເຂືອ

ຮິບໂຮມ ແລະຈັດໜ້າໂດຍ: ນາງ ນ່າ ຄຳເຮືອງ

ຮຽບຮຽງໂດຍ: ອ.ຈ ໂພໄຊ ຈັນທະວົງສາ

ອ.ຈ ເກດມະນີ ບັນດາສັກ

ອ.ຈ ຄຳໄຫວ

ອ.ຈ ລັ່ງ ແສງດາລາ

ອ.ຈ ທອງຂັນ

ແຕ້ມໂດຍ: ທ້າວ ສົມເພັດ ຈັນທະລາ

ເຈົ້າຂອງ: ພະແນກສຶກສານະຄອນຫລວງວຽງຈັນແລະ

ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ

Pestalozzi Children's Foundation

A world for Children

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ຄຳນຳ

ປຶ້ມພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນຫົວນີ້ໄດ້ມາຈາກການຂຽນຂອງຊາວບ້ານແລະອາສາສະໝັກເຊິ່ງໄດ້ຮຽບຮຽງເບື້ອງຕົ້ນຈາກຄະນະອຳນວຍການສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາແລະພະແນກສຶກສານະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

ປຶ້ມຫົວນ້ອຍຫົວນີ້ໄດ້ບັນຈຸເນື້ອໃນທີ່ເວົ້າເຖິງຫົວຂໍ້ໃດໜຶ່ງໂດຍມີຫຼາຍກິດຈະກຳທີ່ຈະເປັນການທົດລອງເອົາຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນເຂົ້ານຳພາແລະສິດສອນນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມໂດຍເອົາບົດທີ່ງ່າຍສອນຊັ້ນປະຖົມ ປໍ 1 ປໍ 2 ແລະບົດທີ່ຍາກກໍສອນຊັ້ນໃຫຍ່ຂຶ້ນໄປ.

ຄະນະຈັດທຳຫວັງຄິດວ່າປຶ້ມຫົວນີ້ຄົງເປັນບ່ອນອີງອັນໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ຄູອາຈານກໍຄືອາສາສະໝັກທີ່ຈະໄປສອນເດັກປະຖົມບໍ່ຫຼາຍກໍໜ້ອຍ

ຄະນະຈັດທຳຄິດວ່າຍັງມີຫຼາຍເນື້ອໃນທີ່ບໍ່ທັນພຽງພໍແລະຂາດໄປຫວັງວ່າຄົງໄດ້ຮັບການຕິຊົມຈາກທຸກທ່ານ ພວກເຮົາພ້ອມທີ່ຈະປັບປຸງນຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ຄະນະຈັດທຳ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ຄວາມເປັນມາຂອງສວນໝາກເຂືອ

ສວນໝາກເຂືອມັນມີມາຕັ້ງແຕ່ປູ່ຍ່າຕາຍາຍເຮົາດົນແລ້ວຕັ້ງແຕ່ກ່ອນໝາກເຂືອນີ້ແມ່ນເພິ່ນປູກຢູ່ຕາມຫົວໄຮ່ປາຍນາ ຫລືສວນຄົວເທົ່ານັ້ນ.ເຮັດພໍແຕ່ໄດ້ກິນຢູ່ໃນຄອບຄົວຂອງໃຜລາວຊື່ໆ. ປັດຈຸບັນນີ້ເພິ່ນຈິ່ງໄດ້ຫັນມາເຮັດເສດຖະກິດເພື່ອຜະລິດເປັນສິນຄ້າສົ່ງຂາຍຕາມທ້ອງຕະຫລາດ.ຈິ່ງເຮັດໃຫ້ບາງຄອບຄົວສ້າງເປັນເສດຖະກິດໃນຄອບຄົວໃຫ້ດີຂື້ນ.

ອຸປະກອນ

ສະຖານທີ່

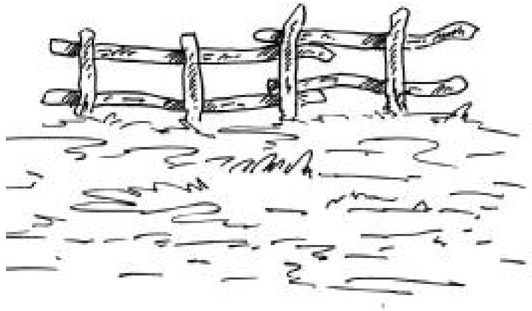

ແນວພັນ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ຈົກ

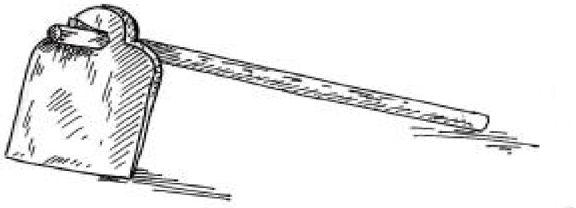

ສຽມ

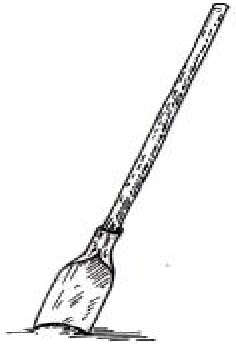

ບົວ

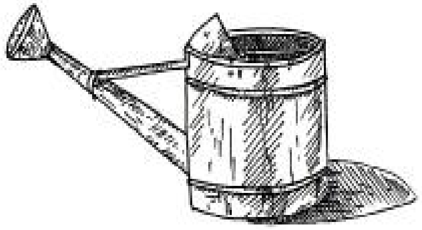

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ຄຸ

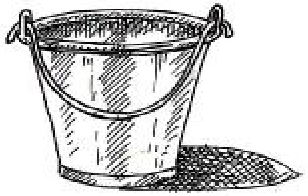

ຝຸ່ນ

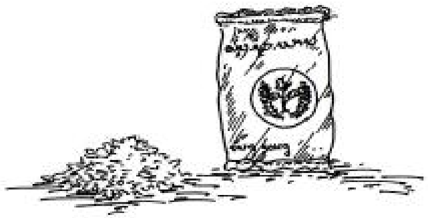

<u>ວິທີການເຮັດສວນມາກເຂືອ</u>

ກ່ອນອື່ນເຮົາຕ້ອງຫາແນວພັນໃຫ້ໄດ້ເສຍກ່ອນ.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ເມື່ອໄດ້ແນວພັນແລ້ວເຮົາ ຈຶ່ງມາກຽມດິນ,

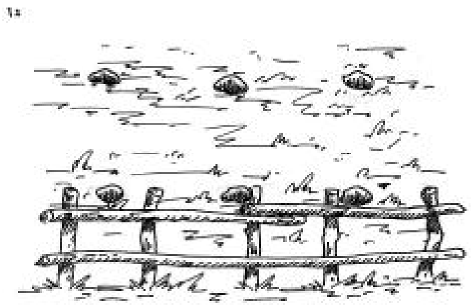

ເສຍຫຍ້າ

ເຮັດໜານກ້າແກ່ນໃສ່ຝຸ່ນຄອກ ຫລືຝຸ່ນວິທະຍາສາດກໍໄດ້. ພໍ ຮອດໜຶ່ງເດືອນແລ້ວກໍກຽມຂຸດໃສ່ຝຸ່ນຮອງພື້ນ

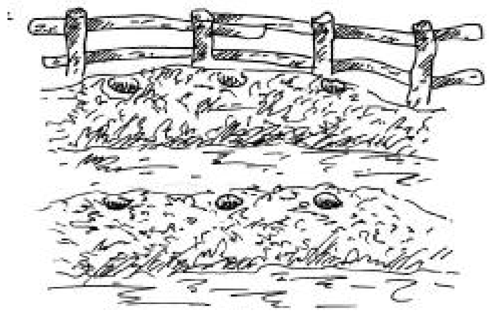

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ແລ້ວຈຶ່ງນຳເອົາເບ້ຍໄປປູກໃສ່ສວນແລ້ວບົວລະບັດຕໍ່ໄປຈົນໄດ້ຮັບຜົນ.

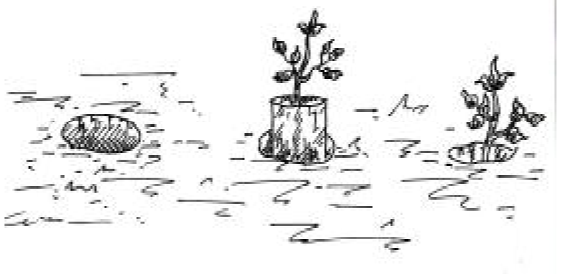

ຫຼັກການທີ່ສຳຄັນ:

ເຫດຜົນ

ການເຮັດສວນໝາກເຂືອກ່ອນອື່ນເຮົາຕ້ອງເລືອກແນວພັນທີ່ບໍ່ມີແມງໄມ້ເຈາະ, ໜ່ວຍໃຫຍ່ ແລະແກ່ນຕຶ່ງດີ. ພາຍຫຼັງທີ່ປູກແລ້ວເຮົາຄວນບົວລະບັດກໍຄືການເສຍຫຍ້າເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມັນຮົກຫຼາຍ, ຖ້າຫຍ້າຮົກຫຼາຍກໍຈະເຮັດໃຫ້ຕົ້ນ ໝາກເຂືອນັ້ນມີການຈະເລີນເຕີບໂຕຊ້າ

ຄຸນປະໂຫຍດຂອງສວນໝາກເຂືອ

ຄຸນປະໂຫຍດຂອງສວນໝາກເຂືອແມ່ນ ມີຜົນດີຫລາຍຢ່າງຕໍ່ຄອບຄົວປະຊາຊົນລາວເຮົາຄື:

- ປະກອບເຂົ້າໃນສະບຽງອາຫານຂອງຄົນເຮົາໄດ້ຫລາຍຢ່າງແລະປະກອບເປັນຜັກກັບກໍໄດ້.
- ຖ້າຫາກຄອບຄົວເຮົາປູກໄດ້ຫຼາຍ ກໍສາມາດນຳໄປຂາຍເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດຄອບຄົວດີຂຶ້ນໄດ້.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ບົດເລກ:

ໝາກເຂືອຂາວ1 ກກ ມີຈຳນວນ33ໜ່ວຍ. ຖ້າຫາກຊື້ 4 ກກຈະໄດ້ໝາກເຂືອຈັກໜ່ວຍ?.

ຄຳຕອບ:

ຖ້າເຮົາຊື້ໝາກເຂືອ 4 ກກ ເຮົາຈະໄດ້ໝາກເຂືອຈຳນວນ 132 ໜ່ວຍ.

ກາບ: ສວນໝາກເຂືອ

ສວນໝາກເຂືອ ຂອງຂ້ອຍງາມຫຼາຍ
ໄດ້ປູກຢາຍ ເປັນຖັນເປັນແຖວ
ຍາມດອກແລ້ວ ເອົາຝຸ່ນລົງໃສ່
ໝາກກໍໃຫຍ່ ເປັນໝາກກໍຫຼາຍ
ຈຶ່ງໄດ້ຂາຍ ຕາມທ້ອງຕະຫຼາດ
ບໍ່ເຄີຍຂາດ ເຮັດແຕ່ລະປີ
ຈຶ່ງຄ່ອຍມີ ເງິນຄຳໃຊ້ຈ່າຍ
ຂໍບອກໄວ້ ເພື່ອລູກເພື່ອຫຼານ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ເຊີ້ງ: ການເຮັດສວນໝາກເຂືອ

ໂອ່ໂຣະໂອ່	ໂຣະໂອ່ໂຣະໂອ່
ມາພວກເຮົາມາ	ມາສ້າງມາສາ
ມາພັດທະນາ	ເຮັດສວນໝາກເຂືອ
ບ້ານໃຕ້ບ້ານເໜືອ	ມາເຮັດນຳກັນ
ເຮົາມາສ້າງສັນ	ຮ່ວມແຮງສ້າງກໍ່
ພວກເຮົາສືບຕໍ່	ສ້າງບ້ານເມືອງເຮົາ
ໂອ່ໂອ່ໂອ່.........	ຮິວ.............

ເພງ: ການເຮັດສວນ

ໝາກເຂືອນ້ອຍ	ມັນມີຜົນດີ
ມັນຍັງມີ	ຜົນດີຫລາຍອັນ
ປະກອບມັນ	ໃສ່ໃນອາຫານ
ຮັບປະທານ	ກໍແຊບອີ່ຫລີ
ຈຶ່ງໄດ້ມີ	ສວນນ້ອຍສວນໃຫຍ່
ປະກອບໃສ່	ໃນບົດເພງລາວ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ລຳ: ຊ່ວຍກັນສ້າງສວນ

ມາເດີມາເດີ ພວກພີ່ນ້ອງ
ນ້ອຍໜຸ່ມຮັກຫອມ ພ້ອມກັນມາສ້າງສາ
ພັດທະນາ ນາສວນ ໃຫ້ມັນເຮືອງມັນຮຸ່ງ
ຂໍເຊີນປ້າແລະລຸງ ຮ່ວມແຮງກັນສ້າງກໍ່
ເຊີນເອົາແມ່ແລະພໍ່ ຊ່ວຍກັນສ້າງສາ
ພັດທະນາເມືອງບ້ານ ໃຫ້ຈະເລີນຮຸ່ງເຮືອງທ່ານເອີຍ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ຮູບ ແລະ ປະຫວັດຂອງຜູ້ຂຽນ

ຊື່ ທ່ານ ພຸດທະວົງ ນາມສະກຸນ ເພັດສະດີສັກ
ອາຍຸ 44 ປີ, ອາຊີບ ເຮັດນາ

ເຫດຜົນຂອງການຂຽນປຶ້ມນີ້:

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ນັກຮຽນ ແລະເຍົາວະຊົນຮຸ່ນໃໝ່ໄດ້ຮັບຮູ້ເຖິງຄຸນປະໂຫຍດຂອງການເຮັດສວນ ແລະຢາກສືບທອດໃຫ້ຄົນລຸ້ນໃໝ່ຮັບຮູ້ຕໍ່ໆໄປ.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com